

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Literature, Culture and Identity		Code	613584121
Study programme	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	3
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Letras			
Coordinador	Luís Gamallo, María Obdulia	E-mail	m.luis@udc.es	
Lecturers	Luís Gamallo, María Obdulia	E-mail	m.luis@udc.es	
Web	http://www.udc.es/filo/MLCD.html			
General description	Aproximación ao estudo da expresión da identidade nas súas diferentes formas: nacional, étnica, social, persoal etc., tanto nos textos literarios, como noutros ámbitos da representación cultural e visual. Na sección de contidos figuran os temas específicos que serán tratados na materia.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural
A2	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cine, as artes, no marco da diversidade cultural
A3	Ser capaz de realizar aportacións creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais
A4	Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos
A6	Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos hispánico e galego-portugués
A8	Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma
A9	Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos
A12	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais
A13	Aplicar unha perspectiva comparatista de carácter transnacional e plurilingüístico aos estudos literarios, artísticos e culturais
A14	Adquirir a capacidade de xestionar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais
B4	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
B5	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
B10	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C1	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva
C2	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos
C4	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade
C5	Integrar coñecementos de campos de estudos diversos
C6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos o non familiares en contextos interdisciplinares
C7	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Cofecer, comprender e saber avaliar criticamente unha parte dos discursos teóricos que reflexionan sobre a identidade.	AC1 AC2 AC4 AC6 AC8	BJ2 BJ3 BJ4 BJ5	CC2 CC4 CC5 CR1
Desenvolver a capacidade de participar con precisión de pensamento e expresión (tanto oralmente como por escrito) nos debates propios destes estudos.	AC3 AC4 AR1	BJ2 BJ5 BJ7	CC1 CC5 CC6 CR1
Ser quen de desenvolver investigacións avanzadas no análise dos textos literarios, desde un enfoque orixinal e creativo	AC1 AC2 AC3 AC4 AC6 AC8 AC9 AR1 AR2 AR3	BJ1 BJ2 BJ3 BJ5	CC2 CC4 CC5 CC6 CR1
Realizar análises de textos literarios a partir dos marcos teóricos definidos na materia.	AC1 AC2 AC4 AC6 AC8 AC9 AR2 AR3	BJ3 BJ4	CC2 CC5 CC6 CR1

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Narrativa e construción nacional	1.1. Nacionalismo literario vs literatura nacional: Manuel Rivas e Suso de Toro 1.2. A cuestión lingüística na construción dunha identidade nacional: Boubacar Boris Diop
2. A literatura mundo e/ou a negación da identidade	2.1. A literatura da francofonía: Alain Mabanckou e Boubacar Boris Diop 2.2. As literaturas colonizadas fronte ao espello: os casos galego e senegalés
3. Literatura, identidade e xénero	3.1. Rosalía de Castro e Mariama Bâ 3.2. Outras escritoras africanas: Ken Bugul, Tanella Boni, Fatou Diome, Aminata Sow Fall, Paulina Chiziane, Chimamanda Ngozi Adichie.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Workbook	A13 A1 A3 A6 A9 B4 B6 B8 B10 C1 C4 C7 C6	2	20	22

Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 A4 A6 A14 A8 A9 A12 B5 B6 B8 B10 C1 C7 C5	6	6	12
Supervised projects	A1 A2 A3 A4 A14 A8 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C2 C7 C5 C6	0	16	16
Workshop	A13 A1 A2 A3 A4 A6 A8 A9 A12 B5 B6 B7 B10 C2 C4 C7 C5 C6	6	8	14
Events academic / information	A13 A1 A2 A3 A4 A6 A14 A8 A12 B7 B8 C1 C2	3	6	9
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Workbook	Será preciso realizar para cada sesión e nos prazos determinados unha serie de lecturas básicas. Estas serán avaliadas a través dos comentarios e das intervencións do alumnado na aula e no encontro científico.
Guest lecture / keynote speech	Exposición da profesora co fin de introducir o contexto teórico e cultural do tema correspondente, así como os fundamentos teóricos e metodolóxicos da materia.
Supervised projects	Cada estudante terá que realizar un traballo final obrigatorio sobre algún aspecto relacionado co temario, que terá o formato dun breve ensaio e cuxo tema e orientación requirirán o visto e prace da profesora en sesións de seguimento.
Workshop	Nas sesións presenciais alternaranse as leccións maxistrais coas sesións interactivas, nas que a participación do estudantado será fundamental. Levaranse a cabo actividades de diverso tipo: discusións dirixidas, comentario de textos. Todas elas terán como punto de partida fundamental as lecturas indicadas previamente pola profesora.
Events academic / information	Ao longo do curso será recibido un/unha investigador/a externo cuxa visita será preparada colectiva e individualmente para realizarmos un encontro científico fructífero.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Workshop Guest lecture / keynote speech Workbook Supervised projects Events academic / information	A profesora encargarse de recibir e asesorar o alumnado en todas as cuestións que lle formular; ao tempo tratará en todo momento lle facer as observacións, indicacións puntuais bibliográficas, etc que puideren ser do seu interese. Esta atención personalizada tamén está contemplada para o alumnado a tempo parcial e con dispensa académica recoñecida, así como para o estudantado matriculado para se examinar na oportunidade adiantada de decembro.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workshop	A13 A1 A2 A3 A4 A6 A8 A9 A12 B5 B6 B7 B10 C2 C4 C7 C5 C6	Valorarase a participación activa nas distintas actividades que se desenvolvan na aula: discusión dirixida, análise e comentario dos textos propostos, etc.	20
Workbook	A13 A1 A3 A6 A9 B4 B6 B8 B10 C1 C4 C7 C6	As lecturas serán avaliadas a través dos comentarios e das intervencións do propio alumnado na aula e no encontro científico.	10

Supervised projects	A1 A2 A3 A4 A14 A8 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C1 C2 C7 C5 C6	O traballo final obrigatorio consistirá na elaboración dun breve ensaio orixinal sobre un aspecto relacionado cun punto do programa. Valorarase fundamentalmente a profundidade e o rigor da investigación e a claridade expositiva e expresiva.	60
Events academic / information	A13 A1 A2 A3 A4 A6 A14 A8 A12 B7 B8 C1 C2	O alumnado deberá participar activamente con preguntas e/ou reflexións no encontro co/a investigador/a invitado/a.	10

Assessment comments

1. OBSERVACIÓNS XERAIS DE AVALIACIÓN1.1. Para superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 puntos no conxunto de actividades que compoñen a avaliación.1.2. O alumnado terá que entregar os traballos e actividades no prazo fixado.1.3. Todas as actividades deberán cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal...). As deficiencias lingüístico-expositivas serán penalizadas na cualificación.2. AVALIACIÓN DA SEGUNDA OPORTUNIDADE (XULLO)Na 2.ª oportunidade o alumnado será avaliado cos mesmos criterios que na oportunidade anterior, aínda que con certa variación sobre as porcentaxes xa que non se poderán ter en conta as actividades de carácter presencial (Obradoiro e participación en eventos científicos). Así, para superar a materia, terá que realizar unha "Proba mixta" para avaliar as lecturas (40%) e presentar o "Traballo tutelado" (60%).3. AVALIACIÓN DA OPORTUNIDADE ADIANTADA DE DECEMBRONesta oportunidade adiantada cada alumno/a será avaliado/a mediante unha "Proba mixta", que suporá o 40 % da cualificación final e que terá lugar na data oficial marcada pola Facultade de Filoloxía, e un "Traballo tutelado" puntuábel nun 60% que deberá ser presentado no mesmo día do exame.4. CUALIFICACIÓN DE NON PRESENTADO/AConsiderarase como NON PRESENTADO/A o/a alumno/a que non entregue o traballo final obrigatorio ou non realice a proba escrita.5. ALUMNADO A TEMPO PARCIAL E CON DISPENSA ACADÉMICA O alumnado matriculado a tempo parcial e con dispensa académica de exención de asistencia concedida deberá pórse en contacto co profesorado da materia no inicio do curso académico para planificar, en cada situación concreta, os axustes necesarios na avaliación no tocante ás actividades presenciais (que serán substituídas por outras non presenciais equivalentes). Así mesmo, aquel alumnado que xustifique a imposibilidade de asistir ás aulas debe tamén contactar co profesorado responsábel.6. OUTRAS PRECISIÓNS A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal). Todas as actividades ou probas deberán cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación, segundo o documento "Exixencias mínimas de corrección lingüística" (aprobado pola Sección de Galego-Portugués o 6/7/2018 e pendurado en Moodle). Os traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados ao Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio así como de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades, incluso polo mesmo/a alumno/a. En caso de que se produza algunha destas circunstancias, poderán ser aplicadas as medidas contempladas nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da Universidade da Coruña (artigo 14.4). Segundo as distintas normativas que regulan as ensinanzas universitarias, cómpre incorporar a perspectiva de xénero nesta materia. Isto inclúe, entre outras medidas, o uso dunha linguaxe non sexista, bibliografías inclusivas desde a perspectiva de xénero e o fomento da participación de todo o alumnado na clase, independentemente do seu xénero. Prestaremos especial atención en identificar e abordar os prexuízos e as actitudes sexistas. Traballaremos activamente para cambiar este entorno e promover valores de respecto e igualdade. Os nosos esforzos centraranse na detección de casos de discriminación de xénero e na posta en marcha das accións oportunas para corrixir estes casos.

Sources of information

Basic	BIBLIOGRAFÍA BÁSICA Boni, Tanella (2008): Que vivent les femmes d'Afrique?, París, Panamá. Bourdieu, Pierre (1992). Les règles de l'art (Genèse et structure du champ littéraire), Paris, Seuil. Diome, Fatou (2017). Marianne porte plainte!, Flammarion, París. Fernández Freixanes, Víctor e outros (2001). Galicia, unha luz no Atlántico, Vigo, Xerais. Figueroa, Antón (1996). Lecturas alleas (Sobre das relacións con outras literaturas), Santiago de Compostela, Sotelo Blanco. Figueroa, Antón (2001): Nación, literatura, identidade. Vigo, Xerais. González-Millán, Xosé (1994): "Do nacionalismo literario á literatura nacional: hipóteses de traballo para un estudio institucional da literatura galega", Anuario de estudos literarios galegos 1994: 67-81. López Teresa; Malingret, Laurence e Torres Feijó, Elías J. (eds) (2017) Estudios literarios e campo cultural galego. En honra do profesor Antón Figueroa, Universidade de Santiago de Compostela (CIPPCE), (http://dx.doi.org/10.15304/9788416954483) Luis Gamallo, María Obdulia (2012): "A recepción en Francia da obra de Manuel Rivas e de Suso de Toro", en Novas achegas ao estudio da cultura galega II, Universidade da Coruña, 179-192 (https://1library.co/document) Luis Gamallo, María Obdulia (2012): "L'Europe depuis l'Afrique d'Alain Mabanckou et Christophe Merlin: une proposition de communication interculturelle", en Bermejo Larrea, Esperanza; Corcuera Mansó, Fidel e Muela Ezquerro, Julián (eds.) Comunicación y escrituras/ Communication et écritures, Prensas da Universidade de Zaragoza, 329-338. Luis Gamallo, María Obdulia (2012): "Murambi, le livre des ossements: la tradition orale au service d'une identité dite nationale", en Anales de Filología Francesa, 20, 129-139 (https://revistas.um.es/analesff/article/view/167131/145191) Luis Gamallo, María Obdulia (2012): "Conflicto lingüístico y compromiso político en la literatura africana. Boubacar Boris Diop" (2013), in: Catena, Angels; Estrada, Marta et Ventura, Gemma (eds). Les mondes du français. XXI Colloque de l'Association de Profesores de Francés de la Universidad Española, Barcelona-Bellaterra, Servicio de Publicaciones de la UAB. Mabanckou, Alain (2012). Le sanglot de l'homme noir, Fayard, París. Rodríguez, Francisco e Suevos, Ramón (1978). Problemática nacional e colonialismo. O caso galego, Santiago de Compostela, Xistral. Salinas Portugal, Francisco (1944). Rostro negro: O Contexto das Literaturas Africanas, Santiago de Compostela, Laiovento. Thiesse, Anne Marie (2001): La création des identités nationales. Europe XVIIIe-XXe siècle. Paris, Seuil. Warnier, Jean-Pierre (1999). La mondialisation de la culture, París, La Découverte.
Complementary	Durante o curso proporcionarase máis bibliografía específica.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Para calquera dúbida, poden pórse en contacto coa profesora, persoalmente en horario de atención ao alumnado, ou concertando cita previa no enderezo electrónico: mluis@udc.es

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.